

Posudek diplomové práce M. Zelenky: Individuální zkušenosti s procesem přeměny pohlaví ve školním prostředí. PedF UK Praha, 2005.

Práce se zabývá v odborném psychologickém písemnictví doposud nezpracovanou problematikou procesu přeměny pohlaví ve školním prostředí. Autor nejprve na základě relevantní prostudované literatury poskytuje výběr současných teorií souvisejících se základními použitými termíny ( identita, transsexualita, gender) a na jejich základě vymezuje pojmový rámec z hlediska biopsychosociálního. V další části velice precizně osvětluje důvody výběru adekvátní metody zkoumání, přípravu výzkumu a jeho metodické aspekty. Dále pak na základě získaných informací zkoumá subjektivní prožívání genderové identity studenty v době, kdy jejich gender nebyl na poli sociální reality uznán ve srovnání s dobou následného zviditelnění a právní konstituce v procesu přeměny pohlaví. V následující kapitole nabízí přehled základních vývojových fází uvědomování si a prosazování pohlavní identity u transsexuálních dětí a dospívajících. Vnesmírně cenné pasáži pak diskutuje na základě výsledků zkoumání a jejich interpretace s některými současnými teoriemi, které transsexualitu vysvětlují jako více či méně vývojový psychologický problém. Další veliký přínos představuje příloha diplomové práce - přepis rozhovorů s jednotlivými účastníky výzkumu ve skupině i individuálně. Diplomovou práci je možné považovat za vskutku průkopnický čin. Vynikajícím způsobem zpracovává danou problematiku, poskytuje přehled podstatných témat, se kterými se člověk při přeměně pohlaví ve školním prostředí setkává, a způsobů, kterými je zkouší řešit. Práce bude v budoucnu přínosná pro sexuology, pedagogy, psychology, klienty jejich poraden i studenty souvisejících školních oborů. Množství sebraného materiálu a potenciál, který obsahuje, si pak jistě řekne o další využití.

Závěrem konstatuji, že autor ve své diplomové práci prokázal velice dobrou orientaci v problematice, výbornou schopnost samostatné výzkumné práce a v neposlední řadě též preciznost a originalitu formulační. Jeho práci proto k pohajobě ráda

d o p o r u č u j i.

V Praze 23. 1. 2006

MUDr. Hana Fifková

